

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search
<http://ageconsearch.umn.edu>
aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

VITA

HOZZÁSZÓLÁS HERCZEG ISTVÁN CIKKÉHEZ¹

ÁCS ZOLTÁN

Szövetkezetünk kisebb földterületen gazdálkodó egység, ez jellemző egész Szabolcs-Szatmár megyére, ahol a kis- és középgazdaságok túlsúlyban vannak. Ezekre a kis- és középgazdaságokra több tekintetben kedvezőtlenül hatottak a beruházásokra vonatkozó 1968-ban hozott rendeletek. A mai követelményeknek megfelelő korszerű állattenyésztő telepek építését, vagy az iparszerű termeléshez szükséges gépek beszerzését — a kedvező feltételek ellenére — sem tudták megvalósítani.

Figyelembe véve a jelenlegi hitelpolitikai irányelveket, az ilyen kisgazdaságok nem jöhetnek számításba a hitelek versenyeztetésénél, ha a szükséges saját erő biztosítására és a hitel-visszafizetés feltételeire gondolunk. Ilyen gazdaságok, mint pl. a mi szövetkezetünk, ahol a bruttó termelési érték nem éri el a 30 millió forintot, évi amortizációja 2,0—2,5 millió Ft, egy nagyobb volumenű beruházáshoz — akár épület, akár gép — még a szükséges saját erőt sem tudják biztosítani, a hitelfelvételnél pedig a versenyeztetés miatt nem jöhetnek számításba vagy nem sok esélyük van. Így csak a legszükségesebb gépek utánpótlását tudják megoldani, mert a felosztható eredmény nem tesz lehetővé jövedelemelvonást nagyobb összegű beruházáshoz.

Az állami támogatások eddigi rendszerén is lehetne módosítani. Ismeretes, hogy a szövetkezetekben az egyre csökkenő munkaerőhiány a termelési struktúra megváltoztatását igényli. A hagyományos termelési mód változtatásához azonban a kis- és középgazdaságok a jelenlegi beruházási rendeletek szerint nem rendelkeznek megfelelő fedezettel, ezért ennek hiányában a jövedelem vagy csökken, vagy ha nem is csökken, de stagnál. A kisgazdaság továbbra is kénytelen hagyományos módon termelni, amelyhez szinte csak az alapgépesítéshez szükséges eszközök állnak rendelkezésre, így az élőmunka-ráfordítás nagy, ugyanakkor a munkaerőhelyzet miatt csökken a népgazdaság számára fontos növények vetésterülete.

Ezért célszerű lenne a népgazdaságilag fontos növények termeléséhez szükséges gépek vásárlásához (pl. a zöldségtermelés gépei esetében) nagyobb

¹Megjelent a Gazdálkodás 1977. 6. számában.

összegű állami támogatást nyújtani, illetve a megvásárolandó¹ állóeszköz élettartamának figyelembevételével a visszafizetés idejét és a hitel kamatát is kedvezőbb %-ban megállapítani. Természetesen nemcsak a zöldségtermeléshez, hanem a szántóföldi növénytermeléshez szükséges gépek beszerzésénél is kedvezőbb feltételek volnának szükségesek, ha a gazdaság a nép-gazdaság számára fontos növények termőterületét (cukorrépa, napraforgó stb.) kívánja növelni.

Ezért célszerű lenne a mezőgazdasági üzemeket területi kategória és termelési érték alapján figyelembe venni és e szerint megállapítani az adható támogatás összegét, a saját erő mértékét és a kedvezőbb feltételek mellett nyújtott hitel fedezetét.

Mindenesetre az elbírálásnál a távlati terveket is figyelembe kell venni, a gazdaságossági számítások pedig minden esetben szükségesek, nehogy megalapozatlan, gazdaságtalan beruházásokhoz nyújtsanak fedezetet.

Elgondolásomat a következő példával kívánom illusztrálni:

területe, ha	A gazdaság bruttó termelési értéke, ezer Ft	A beruházáshoz szükséges pénzügyi fedezet forrásai az állami támogatáson felül, ahol a saját erő aránya, %	a hitel és feltételei a két lábjegyzet szerint alakulnak
I. 2000 alatt	30 000 alatt	15—20	1 láb.
II. 2001—5000	31 000—100 000	25	2 láb.
III. 5000 felett	101 000 felett	A beruházás eddigi jogszabályainak megfelelően	

Példaként egy építési beruházás megvalósítása az I. kategória szerint:

1 db 100 férőhelyes tehénistálló

tervezett bruttó értéke

5,0 millió Ft,

Igényelhető állami támogatás mértéke 50%

2,5 millió Ft,

Szükséges saját erő

2,5 millió Ft.

A saját erő fedezete a bruttó érték 20%-a, 1 millió Ft; igényelhető hitel 1,5 millió Ft.¹

A hitel lejáratát a beruházás élettartama szerint 20 évben állapítják meg, de az üzem ezt öt év alatt visszafizette. Ebben az esetben a gazdaság az idő előtti visszafizetés miatt évenként 0,2%-os hitelelengedésben részesülne. A példa alapján 15 évvel hamarabb fizette vissza a felvett hitelt, ezért a hitelkedvezmény összesen 3%, tehát 45 000 Ft.

A kedvezőtlen adottságú szövetkezetek hitelezése külön elbírálás, vagy az eddigi jogszabályok alapján történhet, ezért itt csak azokkal a szövetkezetekkel kapcsolatban közöltem a hozzászólásomat, amelyek nem veszteségesek, de területükhöz mérten a komolyabb beruházáshoz a szükséges saját erő megfelelő mértékben nem áll rendelkezésre.

¹A beruházáshoz szükséges saját erő további fedezete hitelből, versenyztetés nélkül. A hitel lejáratí ideje a létesítmény élettartamától függ, kamata évi 1,0—1,5%. Amennyiben a gazdaság a hitelt előbb visszafizeti, százalékos arányban hitelelengedésben részesül.

²A beruházáshoz szükséges saját erő további fedezete hitelből, a gazdaság eredményességétől függően. A hitel lejáratí ideje a létesítmény élettartamának 70%-a. Kamata évi 2—3%.